

АЕРОЗАГАЂЕЊЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА КРАГУЈЕВЦА У АПРИЛУ 2026. ГОДИНЕ

СТРУЧНО МИШЉЕЊЕ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА

У **априлу** 2026. године праћен је квалитет ваздуха, имисиона мерења на више локација у граду Крагујевцу.

СУМПОР ДИОКСИД

24 часовне вредности сумпор диоксида, у току овог месеца биле су испод законом дозвољених GVI **125 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** . Максимална измерена вредност била је **7 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** , измерена на мерном месту насеље Ердоглија ОШ "Станислав Сремчевић" 23.04.2026.

АЗОТ ДИОКСИД

24 часовне вредности азот диоксида у току овог месеца биле су испод законом дозвољених GVI **85 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** . Максимално измерена вредност била је **52 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** , на мерном месту раскрсница код "штафете" 02.04.2026., док је граница толеранције 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

ИНДЕКС ЦРНОГ ДИМА

24 часовне вредности индекса црног дима у току овог месеца нису биле изнад законом дозвољених GVI **50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** .

Максимално измерена вредност била је **46 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** , на мерном месту индустријска зона "Чистоћа" 22.04.2026. године.

На осталим мерним местима није било је прекорачења.

УКУПНЕ ТАЛОЖНЕ МАТЕРИЈЕ

GVI за укупне таложне материје износи **450 $\text{mg}/\text{m}^2/\text{дан}$** .

Укупне таложне материје у **априлу** 2026. године мерене су на четири мерна места: "Аутобуска станица", "Бриони" као и "медицинска школа" и раскрсница "Мала вага". Укупне таложне материје у **априлу** нису прекорачиле максимално дозвољену вредност (450 $\text{mg}/\text{m}^2/\text{дан}$). Измерена је највећа вредност у **априлу** 2026. године од **187,53 $\text{mg}/\text{m}^2/\text{дан}$** . На осталим мерним местима такође није било прекорачења.

ТЕШКИ МЕТАЛИ

Концентрације тешких метала (олова, цинка, никла и кадмијума) из таложних материја мерене су на сва четири мерна места (Мала Вага и Медицинска школа, Бриони и аутобуска станица) и у **априлу 2026.** године су биле у оквиру очекиваних вредности.

СУСПЕНДОВАНЕ ЧЕСТИЦЕ величине pm10

Суспендоване честице величине PM10 мерене су на локацији ОШ "Мирко Јовановић", континуирано 24 часа, од 01.04. - 30.04.2026. године. Суспендоване честице PM10 у праћеном периоду су прелазиле граничну вредност.

Највећа вредност за PM10 била је **97,1 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** , измерена 27.04.2026. године (гранична вредност ГВИ 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$).

У **априлу 2026.** године укупно је било **пет** дана са вредностима за суспендоване честице **PM 10** које су биле више од дозвољених.

ТЕШКИ МЕТАЛИ У PM 10

Концентрације тешких метала (кадмијума, олова, никла и арсена) у суспендованим честицама величине PM10 мерене су на локацији ОШ "Мирко Јовановић" 04.04.2026., 11.04.2026., 22.04. и 27.04.2026. године.

Испитане вредности за олово нису прелазиле ГВ вредност, односно испитиване вредности кадмијума, никла и арсена биле су ниже него циљне вредности за поменуте метале у суспендованим честицама PM10 током мерних дана у **априлу 2026.** године.

ЗАКЉУЧАК

У **априлу 2026.** године, на основу резултата имисиониох мерења, може се закључити да је квалитет ваздуха био углавном задовољавајући, и да посматрајући појединачне параметре аерозагађења издваја се загађење суспендованим честицама PM10. **Пет** дана су биле повишене вредности PM10 на мерној локацији насеља **Аеродром**, током априла 2026. године.

Овакав квалитет ваздуха пре свега у насељу Аеродром могао је штетно да утиче на осетљиве популације грађана приликом дужег боравка на тој локацији.

Мере за побољшање квалитета ваздуха могу бити: краткорочне и дугорочне.

КРАТКОРОЧНЕ МЕРЕ

Редовно прање и чишћење улица и тротоара у урбаном делу града, посебно део града око аутобуске станице и самом центру (влажно прање). Ограничење кретања тешких камиона и шлепера у центру града током саобраћајних шпицева.

ДУГОРОЧНЕ МЕРЕ

Смањивати број индивидуалних ложишта на чврста горива (дрво, угаљ), рад енергана система централног даљинског грејања изменити; наставити увођење гасификације. Озелењавање јавних градских површина (стварањем мини паркова).

Табела бр. 1. Резултати испитивања концентрација SO₂, чађи, NO₂ (основне загађујуће материје) на подручју града Крагујевца у току априла 2026. године

Локалне мерне станице за имисиона мерења (24 h мерења)	СРЕДЊА МЕСЕЧНА ВРЕДНОСТ			МАКСИМАЛНА ВРЕДНОСТ			БРОЈ ДАНА ИЗНАД ГВИ		
	SO ₂ µg/m ³	Чађ µg/m ³	NO ₂ µg/m ³	SO ₂ µg/m ³	Чађ µg/m ³	NO ₂ Mg/m ³	SO ₂ µg/m ³	Чађ µg/m ³	NO ₂ µg/m ³
Чистоћа	3	26	20	6	46	30	/	/	/
Споменик Штафета	3	29	31	5	42	52	/	/	/
ОШ "Мирко Јовановић"	<3	26	16	4	36	26	/	/	/
Пивара	<3	26	17	6	40	28	/	/	/
ОШ "Станислав Сремчевић"	3	24	16	7	41	29	/	/	/

*ГВИ – гранична вредност имисије

ГВИ за SO₂ за 24 часа - 125 µg/m³

ГВИ за SO₂ за годину дана - 50 µg/m³

ГВИ за чађ за 24 часа, одн. за годину дана - 50 µg/m³

ГВИ за NO₂ за 24 часа - 85 µg/m³

Табела бр. 2 Резултати испитивања концентрација укупних таложних материја на подручју града Крагујевца у току априла 2026. године

МЕРНО МЕСТО	УКУПНЕ ТАЛОЖНЕ МАТЕРИЈЕ	Растворне материје	Нерастворне материје
Мерна јединица	mg/m ² /дан	g/m ² /дан	g/m ² /дан
1. Пивара - "Бриони"	148.91	129.70	19.20
2. Аутобуска станица	153.73	116.19	37.54
3. Медицинска школа	150.94	93.80	57.13
4. Мала Вага	187.53	138.51	49.03

МДК за укупне таложне материје
450 mg / m² / дан

Табела бр. 3 Резултати испитивања концентрација тешких метала из седиментних материја на испитиваним локацијама за град Крагујевац у току априла 2026. године

ЛОКАЦИЈА	ОЛОВО	КАДМИЈУМ	ЦИНК	НИКЛ
GVI	250 µg/m ² /дан	5 µg/m ² /дан	400 µg/m ² /дан	µg/m ² /дан
Бриони	<0.10	1.16	42.53	4.29
Аутобуска станица	<0.10	1.03	52.39	24.89
Медицинска школа	<0.10	0.78	34.03	27.06
Мала Вага	2.76	<0.05	57.90	22.40

Табела бр. 4 Имисија азот диоксида и чађи пореклом из саобраћаја за месец април 2026. године

	АЗОТДИОКСИД			ЧАЂ		
GVI	85 µg/m ³			50 µg/m ³		
ЛОКАЦИЈА	Средња месечна вредност	Макс. вредност	Број дана изнад ГВИ	Средња месечна вредност	Макс. вредност	Број дана изнад ГВИ
Средња медицинска школа	30	42	/	27	37	/
Мала вага	12	17	/	28	38	/

Табела бр. 5 Тешки метали у суспендованим честицама за месец април 2026. године

Мерно место	ОШ "Мирко Јовановић" (тешки метали у сусп. честицама PM 10)			
Параметар	Кадмијум	Олово	Никл	Арсен
Мер. Јед.	µg/m ³	ng/m ³	ng/m ³	ng/m ³
Метода испитивања	SRPS EN 14902:2005			
Број мерења	7	7	7	7
Средња месечна вредност	1.3	0.047	5.7	<0.9
Максимална месечна вредност	2.1	0.123	11.6	<0.9
Број дана изнад ГВИ	/	/	/	/

УКУПНЕ СУСПЕНДОВАНЕ ЧЕСТИЦЕ

**Табела бр. 6 Одређивање укупних суспендованих честица РМ10 за
месец март 2026. године**

ЛОКАЦИЈА Незнаног јунака (ОШ Мирко Јовановић)	Средња месечна вредност	Максимална вредност	Број дана изнад ГВИ
РМ10	32.5	97.1	5